

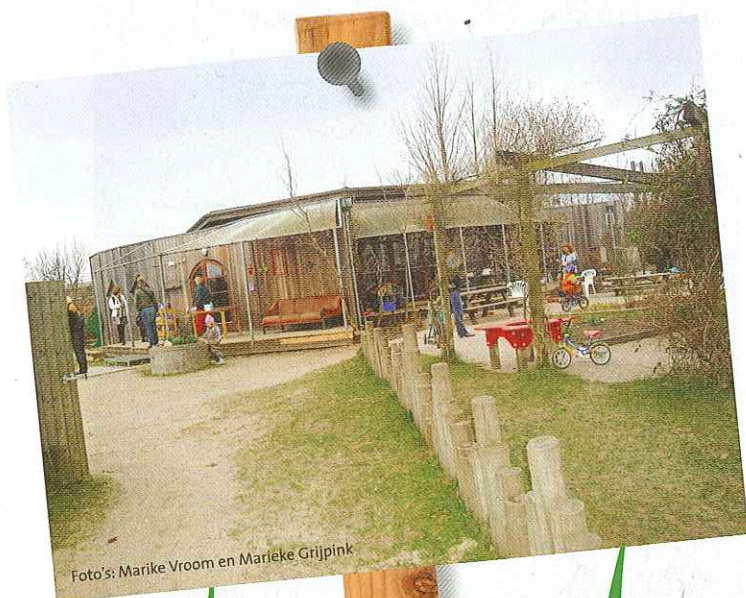
Vies, moe en gelukkig

Op bezoek bij Deens kinderdagverblijf

Als het om kinderopvang gaat, is Denemarken vaak ons grote voorbeeld. Het Deense kinderdagverblijf Four Seasons, paradepaardje en praktijkcentrum van speeltoestellenfabrikant Kompan, is helemaal het neusje van de zalm. Een delegatie vanuit de Nederlandse kinderopvang was onder de indruk van de geweldige buitenruimte. **MARIKE VROOM**

Op een ochtend in maart bezochten vertegenwoordigers van Nederlandse kinderopvangorganisaties het kinderdagverblijf The Four Seasons. De ouders van de dertig kinderen (drie tot zes jaar) die hier dagelijks komen krijgen drie garanties: als ze hun kind 's middags komen

ophalen is dat vies, moe en *happy*. Het eerste dat opvalt op het terrein van het kinderdagverblijf, is dat alle kinderen lekker warm ingepakt rondlopen in skipakjes. Er is geen meisje met een jurkje en een maillot te bespeuren. De kinderen kunnen er ook lekker vies worden. De peuters en kleuters zijn in kleine groepjes met elkaar aan het spelen. Een jongetje is samen met een groepsleider broodjes aan het bakken op de vuurplaat. Even later gaan ze samen hout hakken. Een paar meisjes klimmen via een ladder op het dak van een hutje. Een ander stel racet rond op fietsjes; ze hebben helm-pjes en zonnebrillen op en roepen luid pèp pèp als ze er langs willen. Een groepsleidster repareert samen met een kind een fietsje. In de zandbak is een groepje kinderen bezig en een ander stel is aan het klimmen op de Kompan speeltoestellen. Het geheel maakt een heel rustige indruk. Opvallend is ook dat de groepsleiding bezig is met kinderen en niet met elkaar. Er zijn geen activiteiten met de hele groep (een grote tafel met dertig stoelen zie je er dan ook niet staan) maar alles speelt zich af in kleine groepjes. Er is ook geen aparte ruimte voor kantoor of groepsleiding: alles gebeurt samen. Volwassenen en kinderen leven er harmonieus samen en doen alles met elkaar.

Foto's: Marike Vroom en Marieke Grijpink

Belang van buiten spelen

In maart is het nog vrij kaal in de tuin, maar locatiemanager Kirsten Bjerre vertelt dat in de zomer veel in de tuin gewerkt wordt. 'We verbouwen groente in onze tuintjes. Het werken in de tuin en het maken van eten is een vanzelfsprekend onderdeel van de dag. We hebben geen kok en geen tuinman. De kinderen en de groepsleiding doen dit met elkaar.' Kirsten vertelt over de effecten van het altijd buiten zijn. 'Er is hier zelden iemand ziek. Kinderen en groepsleiding zijn nooit verkouden. We hebben in dit kinderdagverblijf een heel laag ziekteverzuim en hoeven bijna nooit gebruik te maken van invallers.' Het kinderdagverblijf heeft zeer hoog gescoord in een onderzoek naar tevredenheid onder ouders, vertelt de locatiemanager. Van de ouders is 95 procent zeer tevreden over de opvang in dit kindercentrum, tegen een gemiddelde van 40 procent in de rest van Denemarken.

De binnenruimte is naar verhouding klein (212 m²); het ronde houten gebouw heeft de sfeer van de Nederlandse scouting. Het plafond doet denken aan de binnenkant van een paraplu. 'Zo gebruiken we deze ruimte ook: het is een paraplu voor de momenten waarop het weer echt heel slecht is.' Een relatief groot deel van de binnenruimte wordt ingenomen door een keuken, waar kinderen met de groepsleiding kunnen koken. De Nederlandse bezoekers verbazen zich over de houtkachel in de binnenruimte. Het woord GGD valt vaak tijdens het bezoek. En het bezoek is jaloers op de prachtige buitenruimte van 3000 m²!

De Nederlanders kijken de ogen uit. Vaak hoor je zeggen: 'dat zou bij ons niet kunnen'. Ank Duteweert, adviseur van Kom-

pan, erkent dat er in Nederland meer en strengere regels zijn. 'Toch kan er meer dan mensen denken. Met de Wet Kinderopvang en de risico-inventarisatie is meer mogelijk geworden. Er zijn nu minder normen: je moet als ondernemer duidelijk kunnen maken hoe je omgaat met risico's. Ook in Nederland kun je met echte hamers en spijkers hutten bouwen, en een vuurtje stoken, zolang dit maar onder begeleiding gebeurt. Maar in de kinderopvang weegt de verantwoordelijkheid zwaar en wordt er vooral gesproken over risico's en aansprakelijkheid. De kinderopvang heeft natuurlijk ook te maken met (over)bezorgde ouders.' Vallen en opstaan hoort bij opgroeien, zegt Ank Duteweert. 'De motorische vaardigheden van kinderen nemen af als ze deze niet kunnen oefenen. En dan krijg je juist op latere leeftijd de ongelukken.'

Zij pleit ervoor dat kinderopvangorganisaties zich hard maken voor een pedagogisch beleid waarin het buiten spelen in een uitdagende omgeving een belangrijk onderdeel is. 'Je moet ouders kunnen overtuigen van het belang van buitenspielen en het oefenen van de motorische vaardigheden van kinderen. Organiseer een ouderavond over de invloed van fysiek spel buiten op hun ontwikkeling. Overgewicht bij kinderen is nu een *hot item*. Ook dat is een argument naar »

ouders toe om het belang van bewegen duidelijk te maken. Maak duidelijk dat kinderen vies kunnen worden wanneer ze lekker buiten spelen.'

Ank Duteweert benadrukt dat er ook bij leidsters een omslag moet komen. 'Als het weer niet helemaal top is, blijven de leidsters – en dus ook de kinderen – binnen. In principe zouden alle kinderen iedere dag een tijd buiten moeten kunnen spelen, ook als het regent.' Wat wij kunnen leren van de Denen? 'De houding dat buiten spelen heel belangrijk is. En daarvoor voorwaarden creëren. Je kunt denken aan afdakjes waar je kunt schuilen voor regen, koude wind of de hete zon.

Denk aan het plaatsen van tafels, zodat je buiten kunt eten en knutselen. Ook het dragen van overalls, zoals de Deense kinderen doen, zou in Nederland heel goed kunnen. Creëer ook verschoonplekken buiten, zodat het makkelijker wordt om langer buiten te blijven. Voor baby's zou je buiten hoge boxen of speelplekken kunnen maken. En belangrijk is, om faciliteiten voor de groepleiding te creëren, zodat het ook voor hen prettig is om buiten te zijn.' «

Er staan meer foto's van het kinderdagverblijf op de site www.kinderopvangtotaal.nl. Kijk bij 'Deze maand in de tijdschriften.'

Kompan-kinderdagverblijf The Four Seasons

Op uitnodiging van fabrikant Kompan en leverancier Heutink, maakten in maart veertig mensen uit de Nederlandse kinderopvang een studiereis naar Denemarken. Een bezoek aan het kinderdagverblijf The Four Seasons was een belangrijk onderdeel van het programma.

Kinderdagverblijf The Four Seasons bestaat elf jaar en is opgezet volgens de filosofie van fabrikant Kompan. Volgens Kompan is een gevarieerde buitenruimte een belangrijk middel voor kinderen om hun fysieke, sociale, cognitieve en emotionele vaardigheden op te bouwen. Het kinderdagverblijf wordt gebruikt voor wetenschappelijk onderzoek naar het spelen van kinderen.

De nadruk bij het kinderdagverblijf ligt op de buitenruimte. Tachtig procent van de tijd spelen de kinderen er buiten. Ze kunnen er klimmen en klauteren, fietsen, in de tuin werken, fantasiespel doen, broodjes bakken op de vuurplaat, hout zagen, hutjes bouwen Op de veranda kunnen ze knutselen, tekenen of lekker op de bank zitten. Ook eten ze buiten. Slaapkamers vind je er niet. Als kinderen een tukje willen doen, kan dat ook buiten: in de hangmat of op een matrasje.

Bij The Four Seasons komen dagelijks dertig kinderen tussen de drie en zes jaar. Ze komen allemaal vijf dagen per week naar het kinderdagverblijf, waar ze begeleid worden door vijf groepsleiders. Het kinderdagverblijf is open vanaf half zeven 's ochttens en de kinderen ontbijten er. Ze nemen hun eigen lunch mee en worden 's middags tussen half vier en vier opgehaald door hun ouders.

